

RÅDETS DIREKTIV 2001/112/EF
af 20. december 2001
om frugtsaft og visse lignende produkter bestemt til konsum

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 37,

under henvisning til forslag fra Kommissionen ⁽¹⁾,

under henvisning til udtalelse fra Europa-Parlamentet ⁽²⁾,

under henvisning til udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg ⁽³⁾, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Visse vertikale direktiver på levnedsmiddelområdet bør forenkles med det formål alene at tage hensyn til de væsentlige krav, som de produkter, de pågældende direktiver omfatter, skal opfylde for at kunne bevæge sig frit i det indre marked, i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 11. og 12. december 1992 i Edinburgh, bekræftet i konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde den 10. og 11. december 1993 i Bruxelles.
- (2) Formålet med Rådets direktiv 93/77/EØF af 21. september 1993 om frugtsaft og visse lignende produkter ⁽⁴⁾ var at kodificere direktiv 75/726/EØF ⁽⁵⁾ om samme emne.
- (3) Begrundelsen for direktiv 75/726/EØF og 93/77/EØF var, at forskelle mellem de nationale lovgivninger om frugtsaft og nektar til konsum kunne skabe ulige konkurrencevilkår med mulig vildledning af forbrugerne til følge og dermed kunne have direkte indvirkning på fællesmarkedets oprettelse og funktion.
- (4) Nævnte direktiver indeholdt derfor fælles regler for produkternes sammensætning, anvendelse af forbeholdte betegnelser, fabrikationsspecifikationer og mærkning for at sikre produkternes frie bevægelighed inden for Fællesskabet.
- (5) For at skabe større klarhed bør direktiv 93/77/EØF omarbejdes, så bestemmelserne om fremstilling af og betingelserne for markedsføring af frugtsaft og visse lignende produkter bliver mere tilgængelige.
- (6) Direktiv 93/77/EØF bør endvidere tilpasses den almindelige fællesskabslovgivning om levnedsmidler, navnlig bestemmelserne om mærkning, farvestoffer, sødestoffer og andre tilladte tilsætningsstoffer.

- (7) Bestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/13/EF af 20. marts 2000 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mærkning af og præsentationsmåder for levnedsmidler samt om reklame for sådanne levnedsmidler ⁽⁶⁾, særlig artikel 7, stk. 2 og 5, bør anvendes på visse betingelser. Det bør klart angives, om et produkt er en blanding af frugtsaft og frugtsaft fremstillet af koncentrat, og, for frugtnektars vedkommende, om det helt eller delvis er fremstillet af et koncentreret produkt; mærkningens ingrediensliste skal indeholde navnene på både de frugtsafter og de frugtsafter fremstillet af koncentrat, der er anvendt.

- (8) Med forbehold af Rådets direktiv 90/496/EØF af 24. september 1990 om næringsdeklaration af levnedsmidler ⁽⁷⁾ er tilsætning af vitaminer til de i dette direktiv definerede produkter tilladt i visse medlemsstater. Det er dog ikke hensigten at udvide denne mulighed til at gælde for hele Fællesskabet. Medlemsstaterne kan derfor frit tillade eller forbyde tilsætning af vitaminer og mineraler som en del af fremstillingsprocessen; men under alle omstændigheder bør princippet om produkternes frie bevægelighed inden for Fællesskabet iagttages i overensstemmelse med de regler og principper, der er fastlagt i traktaten.

- (9) I overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet i traktatens artikel 5 kan målet om at fastlægge fælles definitioner og regler for de pågældende produkter og bringe bestemmelserne på linje med den almindelige fællesskabslovgivning om levnedsmidler ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor på grund af direktivets karakter bedre gennemføres på fællesskabsplan; dette direktiv er begrænset til, hvad der er nødvendigt for at nå nævnte mål.

- (10) De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen ⁽⁸⁾.

- (11) For at undgå, at der opstår nye hindringer for de frie varebevægelser, bør medlemsstaterne undlade at vedtage nationale bestemmelser for de pågældende produkter, som ikke er hjemlet i dette direktiv —

⁽¹⁾ EFT C 231 af 9.8.1996, s. 14.

⁽²⁾ EFT C 279 af 1.10.1999, s. 92.

⁽³⁾ EFT C 56 af 24.2.1997, s. 20.

⁽⁴⁾ EFT L 244 af 30.9.1993, s. 23. Senest ændret ved tiltrædelsesakten af 1994.

⁽⁵⁾ EFT L 311 af 1.12.1975, s. 40.

⁽⁶⁾ EFT L 109 af 6.5.2000, s. 29.

⁽⁷⁾ EFT L 276 af 6.10.1990, s. 40.

⁽⁸⁾ EFT L 184 af 7.7.1999, s. 23.

UDSTEDT FØLGENDE DIREKTIV:

Artikel 1

Dette direktiv gælder for de i bilag I definerede produkter.

Artikel 2

Medlemsstaterne kan med forbehold af direktiv 90/496/EØF tillade tilsætning af vitaminer og mineraler til de i bilag I, del I, til nærværende direktiv definerede produkter.

Artikel 3

Direktiv 2000/13/EF finder anvendelse på de i bilag I definerede produkter på følgende betingelser:

- 1) a) Varebetegnelserne i bilag I er forbeholdt de deri nævnte produkter og skal i handelen benyttes som betegnelse for dem, jf. dog litra b).
b) Som et alternativ til de i litra a) nævnte varebetegnelser findes der i bilag III en liste over særlige betegnelser. Disse betegnelser kan anvendes på det sprog og på de betingelser, der er fastsat i bilag III.
- 2) Når et produkt er fremstillet af en enkelt frugtsort, angives navnet på denne frugt i stedet for ordet »frugt«.
- 3) Når et produkt er fremstillet af to eller flere frugtsorter, suppleres varebetegnelsen med en angivelse af de anvendte frugter i aftagende størrelsesorden efter mængden af frugtsaft eller frugtpuré, dog ikke når der er anvendt citronsaft på betingelserne i bilag I, del II, punkt 1. Når et produkt er fremstillet af tre eller flere frugtsorter, kan angivelsen af de anvendte frugter dog erstattes med angivelsen »flere frugter« eller en tilsvarende angivelse eller med antallet af anvendte frugtsorter.
- 4) Når der er tale om frugtsaft, som er tilsat sukker med henblik på sødning, skal salgsbetegnelsen indeholde angivelsen »sødet« eller »tilsat sukker«, efterfulgt af en angivelse af den maksimale mængde tilsat sukker, beregnet som tørstof og udtrykt i gram pr. liter.
- 5) Restituering til oprindelig tilstand af de i bilag I, del I, definerede produkter ved hjælp af de hertil strengt nødvendige stoffer medfører ikke forpligtelse til at angive de dertil anvendte ingredienser i mærkningen.

Mærkningen skal oplyse, om der til frugtsaft er tilsat ekstra frugtpulp eller celler, jf. bilag II.

- 6) Med forbehold af artikel 7, stk. 2 og 5, i direktiv 2000/13/EF skal mærkningen for blandinger af frugtsaft og frugtsaft fremstillet af koncentrat og for frugtnektar, som helt eller delvis er fremstillet af et eller flere koncentrerede produkter, i givet fald indeholde angivelsen »fremstillet af koncentreret frugtsaft« eller »delvis fremstillet af koncentreret frugtsaft«. Denne angivelse skal anbringes i umiddelbar nærhed af varebetegnelsen, være iøjnefaldende og med klart synlige bogstaver.

- 7) Når der er tale om frugtnektar, skal mærkningen angive mindsteindholdet af frugtsaft, frugtpuré eller en blanding af disse bestanddele ved angivelsen: »indhold af frugt: mindst ... %«. Denne angivelse skal figurere i samme synsfelt som varebetegnelsen.

Artikel 4

I mærkningen af koncentreret frugtsaft som omhandlet i bilag I, del I, punkt 2, der ikke er bestemt til den endelige forbruger, skal det angives, om der er tilsat sukker eller citronsaft eller surhedsregulerende midler som tilladt efter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/2/EF af 20. februar 1995 om andre tilsætningsstoffer til levnedsmidler end farvestoffer og sødestoffer⁽¹⁾ og i givet fald hvor meget. Angivelsen skal være anbragt på emballagen eller på en etikette på emballagen eller findes i et ledsagedokument.

Artikel 5

For de i bilag I definerede produkter må medlemsstaterne ikke vedtage nationale bestemmelser, som ikke er hjemlet i dette direktiv.

Artikel 6

Med forbehold af Rådets direktiv 89/107/EØF af 21. december 1988 om indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om tilsætningsstoffer, som må anvendes i levnedsmidler⁽²⁾ må der til fremstilling af de i bilag I, del I, definerede produkter kun benyttes de behandlinger og stoffer, som er omhandlet i bilag I, del II, og råvarer, som er i overensstemmelse med bilag II. Desuden skal frugtnektar opfylde bestemmelserne i bilag IV.

Artikel 7

De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af dette direktiv vedtages, for så vidt angår de emneområder, der er nævnt nedenfor, efter forskriftsproceduren i artikel 8, stk. 2:

- tilpasning af dette direktiv til den almindelige fællesskabslovgivning om levnedsmidler
- tilpasning til den tekniske udvikling.

⁽¹⁾ EFT L 61 af 18.3.1995, s. 1. Senest ændret ved direktiv 98/72/EF (EFT L 295 af 4.11.1998, s. 18).

⁽²⁾ EFT L 40 af 11.2.1989, s. 27. Ændret ved direktiv 94/34/EF (EFT L 237 af 10.9.1994, s. 1).

Artikel 8

1. Kommissionen bistås af Den Stående Levnedsmiddelkomité (i det følgende benævnt »komitéen«), som er oprettet ved artikel 1 i afgørelse 69/414/EØF ⁽¹⁾.

2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5 og 7 i afgørelse 1999/468/EF.

Fristen i artikel 5, stk. 6, i afgørelse 1999/468/EF fastsættes til tre måneder.

3. Komitéen vedtager selv sin forretningsorden.

Artikel 9

Direktiv 93/77/EØF ophæves med virkning fra den 12. juli 2003.

Henvisninger til det ophævede direktiv betragtes som henvisninger til nærværende direktiv.

Artikel 10

Medlemsstaterne sætter de nødvendige love og administrative bestemmelser i kraft for at efterkomme dette direktiv inden den 12. juli 2003. De underretter straks Kommissionen herom.

Disse love og bestemmelser anvendes således:

— at markedsføring af de i bilag I definerede produkter, som er i overensstemmelse med definitionerne og bestemmelserne i dette direktiv, tillades fra den 12. juli 2003

— at markedsføring af produkter, som ikke er i overensstemmelse med dette direktiv, forbydes fra den 12. juli 2004.

Dog er markedsføring af produkter, som ikke er i overensstemmelse med dette direktiv, men som var mærket i overensstemmelse med direktiv 93/77/EØF inden den 12. juli 2004, tilladt, indtil lagrene er opbrugt.

Disse love og bestemmelser skal ved vedtagelsen indeholde en henvisning til dette direktiv eller skal ved offentliggørelsen ledsages af en sådan henvisning. De nærmere regler for henvisningen fastsættes af medlemsstaterne.

Artikel 11

Dette direktiv træder i kraft på dagen for offentliggørelsen i *De Europæiske Fællesskabers Tidende*.

Artikel 12

Dette direktiv er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den 20. december 2001.

På Rådets vegne

C. PICQUÉ

Formand

⁽¹⁾ EFT L 291 af 19.11.1969, s. 9.

BILAG I

VAREBETEGNELSER, DEFINITIONER AF PRODUKTERNE OG KARAKTERISTISKE EGENSKABER

I. DEFINITIONER

1. a) **Frugtsaft**

Gæringsdygtigt, men ugæret produkt, som er fremstillet af frugter, der er sunde og modne, friske eller konserverede ved nedkøling, af en eller flere sorter, og som er i besiddelse af den farve, aroma og smag, der er karakteristisk for saften af de frugter, hvorfra produktet hidrører. Aroma, frugtpulp og celler fra saften, som udskilles under fremstillingen, kan restitueres i saften.

For så vidt angår citrusfrugter skal saften hidrøre fra den afskallede frugt. Limesaft kan dog fremstilles af hele frugten i overensstemmelse med god fremstillingspraksis, som tillader at nedsætte tilstedeværelsen i saften af dele af frugtens skal til et minimum.

b) **Frugtsaft fremstillet af koncentrat**

Produkt fremstillet ved i den koncentrerede frugtsaft at erstatte det vand, som er fjernet fra saften under koncentrationen, og restituere de aromaer samt eventuelt den frugtpulp og de celler, som er fjernet fra saften, men genvundet under fremstillingen af den pågældende frugtsaft eller af frugtsaft af samme frugtsort. Det tilsatte vand skal besidde egnede karakteristiske egenskaber, især ud fra et kemisk, mikrobiologisk og organoleptisk synspunkt, således at saftens væsentlige egenskaber sikres.

Det således opnåede produkt skal udvise organoleptiske og analytiske karakteristika, der mindst svarer til en gennemsnitssafttype fremstillet af frugter af samme sort i overensstemmelse med litra a).

2. **Koncentreret frugtsaft**

Produkt fremstillet af frugtsaft af en eller flere frugtsorter ved fysisk fjernelse af en bestemt del af det naturlige vandindhold. Når produktet er bestemt til direkte konsum, skal mindst 50 % af vandet være fjernet.

3. **Dehydreret frugtsaft — frugtsaft i pulverform**

Produkt fremstillet af saft af en eller flere frugtsorter ved fysisk fjernelse af næsten hele vandindholdet.

4. **Frugtnektar**

a) Gæringsdygtigt, men ugæret produkt, som er fremstillet ved tilsætning af vand og sukker og/eller honning til de i punkt 1, 2 og 3 definerede produkter, til frugtpuré eller til en blanding af disse produkter, og som yderligere er i overensstemmelse med bilag IV.

Tilsætning af sukker og/eller honning er tilladt i mængder på højst 20 % af det færdige produkts samlede vægt.

Ved fremstilling af frugtnektar uden tilsat sukker eller med lavt energiindhold kan sukkeret helt eller delvis erstattes med sødestoffer i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/35/EF af 30. juni 1994 om sødestoffer til brug i levnedsmidler⁽¹⁾.

b) Uanset litra a) kan de frugtsorter, der er nævnt i bilag IV, del II og III, samt abrikos, enkeltvis eller i en blanding, benyttes til fremstilling af nektar uden tilsætning af sukker, honning og/eller sødestoffer.

II. TILLADTE INGREDIENSER, BEHANDLINGER OG STOFFER

1. **Tilladte ingredienser**

— I overensstemmelse med artikel 2 kan tilsætning af vitaminer og mineraler tillades for så vidt angår de i del I, definerede produkter, jf. dog direktiv 90/496/EØF.

— Aroma, frugtpulp og celler, der restitueres i frugtsaften som omhandlet i del I, punkt 1, litra a), skal være udvundet fra den pågældende saft under fremstillingen, mens aroma, frugtpulp og celler, der restitueres i frugtsaften som omhandlet i del I, punkt 1, litra b), også kan hidrøre fra frugtsaft af samme frugtsort.

Vinsyresalte må kun restitueres i forbindelse med druesaft.

⁽¹⁾ EFT L 237 af 10.9.1994, s. 3. Ændret ved direktiv 96/83/EF (EFT L 48 af 19.2.1997, s. 16).

- For så vidt angår de i del I, punkt 1, 2 og 3, definerede produkter, bortset fra pære- og druesaft, er tilsætning af sukker tilladt
 - mængden af sukker, der tilsættes med henblik på at korrigere den syrlige smag, må, udtrykt i tørstof, ikke overstige 15 g pr. liter saft, og
 - ved sødning må mængden af tilsat sukker, udtrykt i tørstof, ikke overstige 150 g pr. liter saft idet den samlede mængde sukker, der tilsættes med henblik på at korrigere den syrlige smag og med henblik på sødning, ikke må overstige 150 g pr. liter.
- For så vidt angår de i del I, punkt 1, 2, 3 og 4, definerede produkter er det tilladt at tilsætte citronsaft og/eller koncentreret citronsaft med henblik på at korrigere den syrlige smag i en mængde på indtil 3 g pr. liter saft udtrykt i citronsyreanhydrid.
- Carbondioxid er tilladt som ingrediens.

Tilsætning af både sukker, citronsaft, koncentreret citronsaft eller surhedsregulerende midler som tilladt efter direktiv 95/2/EF til samme frugtsaft er forbudt.

2. Tilladte behandlinger og stoffer

- Mekaniske ekstraktionsprocesser
- De sædvanlige fysiske processer og vandekstraktionsprocesserne («in line»-proces) af den spiselige del af andre frugter end druer med henblik på fremstilling af koncentreret frugtsaft på betingelse af, at de således opnåede koncentrerede frugtsafter er i overensstemmelse med del I, punkt 1. Anvendelsen af visse processer og behandlinger kan begrænses eller forbydes efter proceduren i artikel 8, stk. 2
- For så vidt angår druesaft, hvor druerne er svovlet ved hjælp af svovldioxid, er afsvovling ved hjælp af fysiske processer tilladt på betingelse af, at det samlede SO₂-indhold i det færdige produkt ikke overstiger 10 mg/l
- Pektolytiske enzymer
- Proteolytiske enzymer
- Amylolytiske enzymer
- Husblas
- Tannin
- Bentonit
- Silikagel
- Kul
- Kemisk inaktive filtertilsetningsstoffer og fædningsmidler (f.eks. perlit, kiselgur, cellulose, uopløselig polyamid, polyvinylpyrrolidon og polystyren), som er i overensstemmelse med fællesskabsdirektiverne vedrørende materialer og genstande, der kan komme i berøring med levnedsmidler
- Kemisk inaktive adsorberende tilsetningsstoffer, som er i overensstemmelse med direktiverne vedrørende materialer og genstande, der kan komme i berøring med levnedsmidler, og som anvendes til at reducere indholdet af limonoid og naringin i citrussaft uden i væsentlig grad at påvirke indholdet af limonoidglucosider, syre, sukker (herunder oligosaccharider) og mineraler.

BILAG II

DEFINITION AF RÅVARER

I dette direktiv forstås ved:

1. Frugt:

Alle frugter. I dette direktiv betragtes tomater ikke som frugt.

2. Frugtpuré:

Gæringsdygtigt, men ugæret produkt, fremstillet ved filtrering af den spiselige del af hele frugter eller skrællede frugter, uden at saften er fjernet.

3. Koncentreret frugtpuré:

Produkt, fremstillet af frugtpuré ved fysisk fjernelse af en bestemt del af det naturlige vandindhold.

4. Sukker:

Til fremstilling af:

a) frugtnektar:

- sukker som defineret i Rådets direktiv 2001/111/EF af 20. december om visse former for sukker bestemt til konsum ⁽¹⁾
- fruktosesirup
- sukker fremstillet på basis af frugter

b) frugtsaft fremstillet af koncentrat:

- sukker som defineret i direktiv 2001/111/EF
- fruktosesirup

c) frugtsaft: de former for sukker under b), der indeholder mindre end 2 % vand.

5. Honning:

Det produkt, der er defineret i Rådets direktiv 2001/110/EF af 20. december 2001 om honning ⁽²⁾.

6. Frugtpulp eller celler:

Produkter fremstillet af de spiselige dele af frugt af samme sort, uden at saften fjernes. For så vidt angår citrusfrugt er frugtpulp eller celler desuden saftsækkene i den afskallede frugt.

⁽¹⁾ Se side 53 i denne Tidende.

⁽²⁾ Se side 47 i denne Tidende.

BILAG III

SÆRLIGE BETEGNELSER FOR VISSE PRODUKTER, DER ER OPFØRT I BILAG I

- a) »vruchtendrank«: frugtnektar
- b) »Süßmost«
Betegnelsen »Süßmost« må kun anvendes sammen med produktbetegnelserne »Fruchtsaft« eller »Fruchtnektar«
— for frugtnektar, som udelukkende er fremstillet af frugtsaft, koncentreret frugtsaft eller en blanding af disse produkter, og som ikke er drikkelig i naturlig tilstand på grund af den høje naturlige surhedsgrad
— for frugtsaft, der er fremstillet af pærer, eventuelt med tilsætning af æbler, men ikke af sukker
- c) »succo e polpa« eller »sumo e polpa«: frugtnektar, som udelukkende er fremstillet af frugtpuré og/eller koncentreret frugtpuré
- d) »æblemose«: æblesaft, som ikke er tilsat sukker
- e) — »sur ...saft« suppleret med angivelsen af den frugt, der er anvendt: saft, som ikke er tilsat sukker, og som er fremstillet af solbær, kirsebær, røde ribs, hvide ribs, hindbær, jordbær eller hyldebær
— »sød ...saft« eller »sødet ...saft« suppleret med angivelsen af den frugt, der er anvendt: saft af disse frugter tilsat mere end 200 g sukker pr. liter
- f) »äpplemust«: æblesaft, som ikke er tilsat sukker
- g) »mosto«: synonym for druesaft.
-

BILAG IV

SÆRLIGE BESTEMMELSER FOR FRUGTNEKTAR

Frugtnektar af	Mindsteindhold af saft og/ eller puré udtrykt i procent af mængden af det færdige produkt
I. Frugter med syrlig saft, som ikke er drikkelig i naturlig tilstand	
Passionsfrugt	25
Naranjilla	25
Solbær	25
Hvide ribs	25
Røde ribs	25
Stikkelsbær	30
Havtornfrugt	25
Slåen	30
Blomme	30
Sveskeblomme	30
Rønnebær	30
Hyben	40
Surkirsebær	35
Andre kirsebær	40
Blåbær	40
Hyldebær	50
Hindbær	40
Abrikos	40
Jordbær	40
Morbær/brombær	40
Tranebær	30
Kvæde	50
Citron og lime	25
Andre frugter henhørende under denne kategori	25
II. Frugter med lavt syreindhold eller med meget frugtkød eller kraftig aroma, med saft, som ikke er drikkelig i naturlig tilstand	
Mango	25
Banan	25
Guaya	25
Papaya	25
Litchi	25
Barbadoskirsebær	25
Pigget annona	25
Netannona	25
Sød annona	25
Granatæble	25
Kasjufrugt	25
Rød mombin	25
Imbu	25
Andre frugter henhørende under denne kategori	25

Frugtnektar af	Mindsteindhold af saft og/ eller puré udtrykt i procent af mængden af det færdige produkt
III. Frugter med saft, som er drikkelig i naturlig tilstand	
Æble	50
Pære	50
Fersken	50
Citrusfrugt, bortset fra citron og lime	50
Ananas	50
Andre frugter henhørende under denne kategori	50